

ВІДГУК
на освітні програми «Право»
першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти
за спеціальністю 081 «Право»
галузі знань 08 «Право»

від Головіної Ольги Олегівни, яка на даний час є адвокатом,
свідоцтво № 000077, видане Радою адвокатів Луганської області
11 вересня 2017 р.

Ознайомлення зі змістом освітньо-професійних програм «Право» першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти, які розміщені на сайті інформаційного забезпечення освітнього процесу Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля за посиланням <http://mdl.snu.edu.ua/course/index.php?categoryid=31>, дозволяє дійти висновку, що їх зміст цілком відповідає вимогам, які висувають роботодавці до молодих фахівців, та викликам, які ставить сучасне суспільство до правників у профільній галузі.

Професія адвоката передбачає безперервну працю, пошук найбільш сприятних для клієнта варіантів вирішення гострих ситуацій з метою захисту його прав та інтересів, що потребує постійного самовдосконалення та підвищення рівня кваліфікації адвоката. Бути справжнім адвокатом означає бути цілодобово відданим своїй професії, завжди бути готовим прийти на допомогу своєму підзахисному, захистити його від свавілля правоохоронних органів чи інших органів державної влади, місцевого самоврядування, протиправних дій з боку інших осіб чи домогтися поновлення його прав тощо.

Адвокат має володіти цілим набором особистісних якостей та рис характеру, які дозволяють надавати якісну правову (правничу) допомогу, як то серйозність та наполегливість, цілеспрямованість та орієнтованість на результат, спроможність до здійснення ефективного аналізу великого масиву інформації протягом короткого проміжку часу, швидкого прийняття неординарних рішень, вирішувати складні проблеми на стиках різних галузей права тощо.

Водночас, будь-які природні навички людини та її схильності до певної професії розвиваються саме у закладі вищої освіти. Зазначу, що саме навчання у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля за спеціальністю «Правознавство», який я закінчила у 2013 році, дозволили

сформувати найважливіші риси характеру, загальні та професійні компетентності, які необхідні для здійснення якісної правової (правничої).

Вважаю надважливою з точки зору побудови освітніх програм побудову, яка б найбільш сприяла молодій людині віднайти, розпізнати та удосконалювати саме ті якості, які їй стануть у нагоді у самостійному професійному житті, здобувати профільні знання та формувати уміння й навички, які стануть фундаментом у подальшому професійному житті та допоможуть сформувати професіонала. Зазначу, що рецензовані освітньо-професійні програми «Право» за кваліфікаційними рівнями «бакалавр» та «магістр», розроблені робочою групою кафедри правознавства Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, побудовані саме за таким принципом.

Вважаю, найбільшою цінністю рецензованої програми є студентоцентроване та проблемно-орієнтоване навчання, що дозволяє швидко реагувати на освітні потреби студента та суспільства в цілому. Так, залучення до процесу викладання дисциплін та проведення лекцій докторів наук зі значним досвідом науково-практичної та дослідної роботи, професіоналів у правовій сфері, навчання через консультування та стажування у Юридичній клініці «PRO BONO», яка існувала ще за часів мого навчання й у роботі якої я брала безпосередню участь, надає студентам розуміння, яким чином отримані теоретичні знання можна застосувати у практичній діяльності, як, на перший погляд, суто теоретичні знання (наприклад, щодо предмета, методу та принципів певної галузі права), важливо та необхідно успішно застосовувати під час захисту особи від кримінальних обвинувачень чи під час представництва потерпілих. Актуальним у практичній діяльності адвоката, як захисника підозрюваного/обвинуваченого, є вміння доречно застосовувати акти міжнародного законодавства, ратифіковані Україною та міжнародну правозастосовну практику з метою побудування лінії захисту під час досудового розслідування (наприклад, під час обрання чи продовження особі запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою чи застосування інших, більш м'яких запобіжних заходів) та судового розгляду справи.

Позитивно слід оцінити у рецензованій освітній програмі «Право» за кваліфікаційним рівнем «бакалавр» викладання курсів з міжнародного публічного права; права Європейського Союзу та міжнародного захисту прав людини; практики застосування Європейської конвенції з прав людини та рішень ЄСПЛ; міжнародного гуманітарного права; міжнародного кримінального права та трибуналів; права Європейського Союзу у сфері боротьби зі злочинністю тощо.

Імпонує викладання курсу «Звернення до Європейського суду з прав людини» за освітньої програмою «Право» за кваліфікаційним рівнем «магістр». Викладання зазначених дисциплін є надзвичайно актуальним із правозастосовної практики з огляду на всепоглинаючу тенденцію порушення національними судами українського та міжнародного законодавства. Отримавши знання та навички із зазначених дисциплін, молодий спеціаліст зможе у повному обсязі захистити особу на національному рівні, а за необхідності, й на міжнародному шляхом звернення до профільних інституцій. Викладання студентам такої дисципліни як «Юридичне обґрунтування та модельні судові процеси» надасть майбутнім правникам навичок упевнено триматися у перших судових процесах за їх участю.

Також важливим є той факт, що програми передбачають можливість безперервного навчання спочатку на бакалаврському, потім на магістерському, а за бажанням також на освітньо-науковому рівнях вищої освіти.

Здійснивши аналіз рецензованих освітніх програм «Право» за кваліфікаційними рівнями «бакалавр» та «магістр», розроблених проектними групами кафедри правознавства Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, як адвокат, що практикує у сфері кримінального права, вважаю за доцільне вказати на такі моменти. Зважаючи на негативну статистику значного превалювання обвинувальних вироків над виправдальними та обвинувального ухилу системи в цілому, систематичних кричущих порушень прав людини представниками правоохоронних органів, вважаю за необхідне більше звертати увагу студентів на обов'язкове безапеляційне дотримання прав та основоположних свобод людини у їх майбутній професійній діяльності, незважаючи на обрану у майбутньому професію – адвокат, нотаріус, суддя, прокурор тощо). Гадаю, що усвідомлення понять про цінність людського життя та здоров'я, інших невід'ємних природних прав, сприятиме розвитку професійних якостей та формуванню нової генерації правників зі свідомим розумінням суті своєї професії. Також у період тривалості судової реформи та мінливості законодавства актуальним є викладання дисциплін «Наукові основи правотворчості та законодавчої техніки», «Актуальні проблеми судоустрою». Необхідно сконцентрувати увагу на розумінні студентів фундаментальних положень та отриманні основоположних професійних знань та виробленні навичок самостійного реагування на зміни у законодавстві, аналізу змін та вироблення шляхів вирішення професійних задач за умов мінливості законодавства. Актуальним є залучення до навчального процесу суддів, адвокатів

та прокурорів – практичних працівників, зокрема практикуючих у сфері кримінального права та процесу адвокатів, правників із широким досвідом захисту прав особи на міжнародному рівні, науковців, які займаються вивченням проблем реалізації та захисту людини у сучасному українському суспільстві, вирішення задач та моделювання ситуацій на практичних заняттях, залучення студентів старших курсів (наприклад, під час проходження практики) до роботи в якості помічника адвоката, обговорення студентами реальних справ, які перебували у провадженні адвокатів з метою передання професійного досвіду тощо.

За результатами вивчення рецензованих освітніх програм «Право» за кваліфікаційними рівнями «бакалавр» та «магістр», розроблених проектними групами кафедри правознавства Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, можна дійти висновку, що зазначені освітні програми достатньою мірою задовольняють потреби сучасного суспільства у підготовці фахівців у галузі права, забезпечує високий рівень підготовки студентів, особливо з огляду на ті складнощі, які викладачам та студентам доводиться долати в умовах переміщення.

«08» жовтня 2019 року

Адвокат

Ольга ГОЛОВІНА